

بارم	شرح سؤال	لطفًا جواب هاخوش خط را درپاسخنامه بنویسید.	ردیف
۱	واژه « سعادت » مترادف کدام کلمه در بیت زیر است ؟ « اگر لطفش قرین حال گردد همه ادبارها ، اقبال گردد »	قلمرو زیبایی (۷ نمره)	۱
۲	در گروه کلمات زیر ، کدام واژه با دیگر کلمات ارتباط معنایی ندارد ؟ « کشتی ، آب ، ناو ، کوشک ، کرانه »		۲
۳	معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. الف (که روزی رسان قوتِ روزش بداد) (ب) هر روز <u>خینیده</u> نام تر گشت ( )		۳
۴	املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف (چون موسم حج رسید برخاست اشتر طلبید و (محمل - مهمل) آراست ب (سپیده فردای گنجه با نهیب و (سفیر - صغیر) توپ های روس باز شد .		۴
۵	پایه همزه را در در واژگان مقابل تعیین کنید. الف) ر / ا / ء / ا / ف ت (ب) ر / ا / ء / یا		۵
۶	یک واژه در متن زیر، از نظر املايي نادرست است ، بیابید و اصلاح کنید . « جملگی ملایکه انگشت تعجب در دندان تحیر بمانده که این چه سرّ است که خاک ذلیل را از حضرت عزّت به چندین اعزاز می خوانند و خاک در کمال مذلت و خاری چندین ناز می کند. »		۶
۷	در متن زیر کدام یک از واژه های مشخص شده از نظر املايي نادرست است ، آن را اصلاح کنید. « بوالحسن و پسرش سخت تنگ دستند ، اندک <u>مایع ضیعتکی</u> دارند. یک کیسه به پدر و یک کیسه به پسر باید داد تا خویشان را زمین زراعی <u>حلال</u> خردند و <u>فراخ</u> تر بتوانند زیست . و ما هم حق نعمت تندرستی را <u>لختی گزارده</u> باشیم. »		۷
۸	معانی فعل « شد » را در سروده های زیر بررسی کنید. الف (گریه شام و سحر ، شکر که ضایع نگشت قطره باران ما گوهر یکدانه شد ب (منزل حافظ کنون بارگه پادشاست دل بر دلدار رفت ، جان بر جانانه شد		۸
۹	یک نقش « تبعی » در بیت زیر بیابید و نوع آن را بنویسید . « پیشگامی حاکم شهر ، جوادخان ، در دفاع و پیش مرگی فرزندان و برادرانش ، شوری در جان ها نهاد . »		۹
۱۰	با توجه به متن زیر به سؤالات آن پاسخ دهید. « چون مولانا از یافتن شمس نا امید شد ، ناچار با اصرار همراهان به قونیه بازگشت و ارشاد مشتاقان را از سر گرفت . بهترین یادگار مولانا در این ایام ، حسام الدین بود . الف (یک حرف ربط وابسته ساز بیابید . ب (یک « جمله هسته » بیابید . ج (یک « وابسته پسین از نوع مضاف الیه » بیابید . د (یک « وابسته پیشین از نوع صفت » بیابید .		۱۰

۱۱	واژه ی « دبیر » را در دو جمله به کار ببرید که در یک جمله شاخص در جمله دیگر، نقش « مفعول » باشد . الف (شاخص) (ب) نقش مفعول ( )										
۱۲	با توجه به بیت زیر به سؤالات آن پاسخ دهید . « دریاب که مبتلای عشقم آزاد کن از بلای عشقم » الف) « م » در کدام مصراع نقش « مفعول دارد؟ (ب) نقش دستوری « مبتلا » چیست؟ ج) بیت دارای چند جمله است؟ (د) نقش دستوری « عشق » در مصراع اول چیست؟										
۱۳	مجهول جمله زیر را بنویسید . شغال نگون بخت را شیر خورد .										
۱۴	شعر حفظی الف) بیت زیر را کامل کنید. عاقبت از خامی خود سوخته (.....) ب) کلمات زیر ، بهم ریخته یک بیت می باشد ، آن ها را ردیف کنید. باغ بنمای که آرزوست رخ گلستانم و قند بگشای که فراوانم آرزوست لب (.....)										
۱۵	نویسنده چند اثر نادرست است؟ آنها را بیابید. (فقط دو مورد) « عباس میرزا آغازگری تنها : مجید واعظی » ، « فرهاد و شیرین : نظامی گنجه ای » ، « تذکره الاولیاء : عطار » ، « زندان موصل : بدیع الزمان فروزانفر » ، « اسرار التوحید : محمدبن منور » ،										
۱۶	جای خالی را کامل کنید . الف) مرصادالعباد نوشته ..... است. (ب) تاریخ بیهقی نوشته ..... است.										
۱۷	در بیت « بلند آن سر که او خواهد بلندش / نژند آن دل که او خواهد نژندش » کدام آرایه وجود ندارد؟ الف) کنایه (ب) تکرار (ج) مجاز (د) جناس										
۱۸	در بیت زیر دو واژه « چو » را از نظر آرایه « جناس » بررسی کنید . « چو لشکر گرد بر گردش گرفتند چو کشتی بادپا در رود افکند »										
۱۹	در متن زیر یک « مجاز » بیابید و مفهوم آن را بنویسید. « به کران آب فرود آمدند و خیمه ها و شرع ها زده بودند . »										
۲۰	برای هر یک از گزینه های بخش « الف » یک آرایه در بخش « ب » بیابید . در هر بیت فقط یک آرایه بیابید . (در بخش « ب » یک گزینه اضافی است .)										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱) به مغرب سنه مالان قرص خورشید/ نهان می گشت پشت کوهساران</td> <td>الف) تشبیه</td> </tr> <tr> <td>۲) ز رخسارش فرو می ریخت اشکی / بنای زندگی بر آب می دید</td> <td>ب) سجع</td> </tr> <tr> <td>۳) پس از ابر کرم ، باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد.</td> <td>ج) کنایه</td> </tr> <tr> <td></td> <td>د) تشخیص</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	۱) به مغرب سنه مالان قرص خورشید/ نهان می گشت پشت کوهساران	الف) تشبیه	۲) ز رخسارش فرو می ریخت اشکی / بنای زندگی بر آب می دید	ب) سجع	۳) پس از ابر کرم ، باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد.	ج) کنایه		د) تشخیص
الف	ب										
۱) به مغرب سنه مالان قرص خورشید/ نهان می گشت پشت کوهساران	الف) تشبیه										
۲) ز رخسارش فرو می ریخت اشکی / بنای زندگی بر آب می دید	ب) سجع										
۳) پس از ابر کرم ، باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد.	ج) کنایه										
	د) تشخیص										

۲۱	آرایه ی مناسب متن و بیت داده شده را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف (الطاف الوهیت و حکمت ربوبیت به سر ملائکه فرو می گفت : « انی اعلم ما لا تعلمون » (تلمیح - تضمین) ب (نهران می گشت روی روشن روز / به زیر دامن شب در سیاهی (تشبیه - استعاره)	۰.۵
۲۲	یک ویژگی بارز متن زیر را بنویسید. (ویژگی زبانی) « امیر از آن جهان آمده ، به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید ، تر و تباه شد و برنشست و به زودی به کوشک آمد. »	۰.۵
۲۳	قلمرو فکری (۸ نمره) پیام مشترک دو بیت زیر را بنویسید . الف (« برو شیر درنده باش ای دغل مینداز خود را چو روباه شل » ب (« رزق هر چند بی گمان برسد شرط عقل است جستن از درها »	۰.۵
۲۴	شاعر در بیت زیر ، چه کسی را با چه ویژگی وصف می کند؟ چو آتش در سپاه دشمن افتاد ز آتش هم کمی سوزنده تر شد	۰.۵
۲۵	شاعر در <u>مصراع دوم</u> بیت زیر چه چیزی را مایه تاسف می داند؟ برای من مگری و مگو دریغ ، دریغ به دام دیو درافتی ، دریغ آن باشد	۰.۵
۲۶	بیت « کدام دانه فرو رفت در زمین که نرست / چرا به دانه انسانیت این گمان باشد؟ بیانگر چه دیدگاهی است؟	۰.۵
۲۷	مفهوم بیت « نیست جانم محرم اسرار عشق / هر که را در جان غم جانانه نیست » چیست؟ (معنی نکنید.)	۰.۵
۲۸	معادل کنایی هر کدام از اصطلاحات داده شده را بنویسید. الف (عشق حالی دو اسبه می آمد.) ب (او به هزار دست در دامنش آویزد .	۰.۵
۲۹	در عبارت زیر مقصود نویسنده از قسمت های مشخص شده چیست؟ « مردمی که به خانه های تاریک و بی دریچه عادت کرده اند ، از پنجره های باز و نورگیر گریزان هستند. »	۰.۵
۳۰	در هر بیت کدام ویژگی مجنون آشکار است ؟ الف (کز عشق به غایتی رسانم کاو ماند اگر چه من نمانم) ب (گویند ز عشق کن جدایی این نیست طریق آشنایی)	۰.۵
۳۱	معنی عبارت ها و بیت های زیر را به نثر روان بنویسید. الف) من طاقت قُرب ندارم و تاب آن نیارم . ( ) ب (دشمن با بارِ خفت بر دوش ، وامانده ماندن و رفتن شده بود.) ( ) ج) اگر ما را آفتی رسد از این شخص ، از این موضع خواهد بود . ( ) د) و این دبیر کافی ، به نشاط قلم در نهاد . ( ) ه) برداشته دل ز کار او بخت درماند پدر به کار او سخت . ( ) و) بلند آن سر که او خواهد بلندش ( )	۰.۵
۱	ز (خدا را بر آن بنده بخشایش است که خلق از وجودش در آسایش است	۱
۲۰	شاد و مانا باشید. « گروه زبان و ادبیات فارسی دبیرستان شهید بهشتی »	۲۰

بارم	پاسخ نامیده	(لطفا خوش خط بنویسید)
۱	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۰.۲۵	(اقبال)	** دوستان درود بر شما . لطفا به پاسخ های مشابه نمره اختصاص دهید. **
۲	(کوشک)	
۰.۲۵		
۳	(الف) (رزق روزانه ، خوراک ، غذا) (ب) (مشهور ، معروف ، نامدار)	
۰.۱۵		
۴	(الف) (محمل) (ب) (صغیر)	
۰.۱۵		
۵	(الف) (رأفت) (ب) (رؤیا)	
۰.۱۵		
۶	واژه نادرست (خاری) (شکل صحیح واژه (خواری)	
۰.۱۵		
۷	واژه نادرست (مایع) (شکل صحیح واژه (مایه)	
۰.۱۵		
۸	(الف) (شد = اسنادی) (ب) (رفت = غیر اسنادی)	
۰.۱۵		
۹	(جوادخان) (نوع) (بدل) (پیشمرگی ، برادران ، معطوف (یک مورد کافی است.)	
۰.۱۵		
۱۰	(الف) (چون) (ب) (ناچار با اصرار همراهان به قونیه بازگشت و ارشاد مشتاقان را از سر گرفت) (ج) (شمس ، همراهان ، مشتاقان ، مولانا) (د) (بهترین ، این)	
۱		
۱۱	(الف) (دبیر یوسفی خوش اخلاق است.) (ب) (من دبیر ادبیات را دیدم.)	
۰.۱۵		
۱۲	(الف) (مصراع دوم) (ب) (مسند) (ج) (سه جمله) (د) (مضاف الیه)	
۱		
۱۳	(شغال نگون بخت ۰.۲۵ . خورده شد ۰.۲۵)	
۰.۱۵		
۱۴	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۰.۱۵	شعر حفظی	
۰.۱۵	(الف) رهروی کبک نیاموخته (ب) (بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست بگشای لب که قند فراوانم آرزوست)	
۰.۱۵		
۱۵	« فرهاد و شیرین : وحشی بافقی » ، « زندان موصل : کامور بخشایش »	
۰.۱۵		

		لطفا در این قسمت مطلبی ننویسید.										
۱۶	۰/۵	جای خالی را کامل کنید . (الف) (نجم الدین رازی یا نجم دایه) (ب) (ابوالفضل بیهقی)										
۱۷	۰/۲۵	(جناس)										
۱۸	۰/۵	(چو و چو جناس همسان (تام) ، لفظ و نوشتار مشترک ، معنا متفاوت یا جواب شبیه به این)										
۱۹	۰/۵	(آب ، رودخانه)										
۲۰	۰/۷۵	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب (اگر چنانچه در این قسمت نوشتند)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>(۱) (د یا تشخیص)</td> <td>الف (۳ یا تشبیه)</td> </tr> <tr> <td>(۲) (ج یا کنایه)</td> <td>ب (-----)</td> </tr> <tr> <td>(۳) (الف یا تشبیه)</td> <td>ج (۲ یا کنایه)</td> </tr> <tr> <td></td> <td>د (۱ یا تشخیص)</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب (اگر چنانچه در این قسمت نوشتند)	(۱) (د یا تشخیص)	الف (۳ یا تشبیه)	(۲) (ج یا کنایه)	ب (-----)	(۳) (الف یا تشبیه)	ج (۲ یا کنایه)		د (۱ یا تشخیص)
الف	ب (اگر چنانچه در این قسمت نوشتند)											
(۱) (د یا تشخیص)	الف (۳ یا تشبیه)											
(۲) (ج یا کنایه)	ب (-----)											
(۳) (الف یا تشبیه)	ج (۲ یا کنایه)											
	د (۱ یا تشخیص)											
۲۱	۰/۵	(الف) (تضمین) (ب) (استعاره)										
۲۲	۰/۵	(ایجاز یا کوتاهی جملات ، کهنگی بعضی کلمات ، تنوع فعل ها ، ذکر دقیق جزئیات ،)										
۲۳	۰/۵	قلمرو فکری (۸نمره) پیام مشترک دو بیت زیر را بنویسید . (یکی از جواب های زیر یا هر جواب مشابه آن) (توصیه به کار و تلاش - پرهیز از تنبلی - متکی به خود بودن و عزت نفس داشتن - دعوت به قدرتمندی و بی نیازی)										
۲۴	۰/۵	(جلال الدین خوارزمشاه) ویژگی (شجاعت و بی باکی در مقابل سپاه مغول)										
۲۵	۰/۵	(گرفتار شدن در دام هوا و هوس یا فریب شیطان را خوردن یا هر جواب مشابه)										
۲۶	۰/۵	(اعتقاد به رستا خیز ، تکامل انسان پس از مرگ ، نگاه عارفانه به مرگ که محصول حیات است. یا جواب مشابه)										

	لطفا در این قسمت مطلبی ننویسید.	
۲۷	(فقط عاشقان لایق اسرار عشق هستند . یا هر کسی لایق اسرار عشق نیست . یا جواب مشابه)	
۲۸	(الف) (با شتاب آمدن) (ب) (متوسل شدن)	
۲۹	« جهل ، خرافه و نادانی یا جامعه بسته و محدود به دور از آگاهی یا سنت های دست و پاگیر و کهنه ، _ « « آگاهی و پیشرفت و شکوفایی یا نوگرایی و نگرش عقلانی یا جواب مشابه »	۰.۵
۳۰	(الف) (از خوگذشتگی) (ب) (وفاداری در عشق)	۰.۵
۳۱	معنی عبارت ها و بیت های زیر را به نثر روان بنویسید. (الف) (من توان نزدیکی با خدا را ندارم و نمی توانم آن را تحمل کنم)	۰.۵
۰.۵	(ب) (سپاه دشمن با پذیرفتن سنگینی شکست تردید داشتند که فرار کنند یا جنگ را ادامه دهند .)	
۰.۵	(ج) (اگر زمانی به ما آسیبی از این جسم برسد از این جایگاه می تواند باشد .)	
۰.۵	(د) (این نویسنده با کفایت و لایق با شادمانی شروع به نوشتن کرد .)	
۰.۵	(ه) (بخت و اقبال از مجنون روی برگرداند (بی توجه شد) و پدر از حل مشکلش ناتوان شد .)	
۰.۵	(و) (آن کسی خوشبخت است که خداوند او را سعادتمند گرداند .)	
۱	(ز) (خداوند نسبت به بنده ای لطف و بخشش دارد که دیگران از وجود او در آسایش و راحتی باشند .)	
۲۰	« گروه زبان و ادبیات فارسی دبیرستان شهید بهشتی » شاد و مانا باشید	